

Krotoszyński Oredownik Powiatowy

Przedpłata kwartalna w admin. 20 mk.,
pocztą 21 mk., Egzemplarz pojed. 2 mk.

Redakcja: Starostwo Krotoszyn.
Drukarnia i Ekspedycja: Drukarnia
Kosmala, Krotoszyn, Koźmińska 16.

Ogłoszenia kosztują za wiersz nonp. 3 mk.
Wiersz reklamowy 6 mk.

Dział urzędowy.

Za mieszkania w zdrojowiskach, uzdrowiskach i letniskach w rb. są żądane niepomierne wysokie czynsze dostępne jedynie dla osób bogatych a uniemożliwiające pobyt w nich szerszych warstw ludności, wymagających leczenia zdrojowego i klimatycznego.

Czynsze te znacznie przewyższają komorne, za dnie mieszkania luksusowe w wmiatach wikszych. Na usprawiedliwienie swych żądań właściciele wili przytaczają, że czynsze zamieszkania sezonowe winny pokrywać wydatki na utrzymanie domów wciągu całego roku, że ustawa o ochronie lokatorów z dnia 18 XII 1920 r. (Dz. Urzęd. Min. b. dz. pr. nr. 1 str. 2 z. r. 1921.) nie może się rozciągać na kurajuszów i letników, którzy mając stałe pomieszkania w innych miejscowościach, nie są lokatorami w zdrojowiskach, uzdrowiskach i letniskach.

Podając powyższe do wiadomości, polecam bezzwłoczne wydanie stosownego zarządzenia.

1) że ustawa z dnia 18 XII 1920 r. o ochronie lokatorów w zakresie stosowania podwyżek obowiązuje na całym terenie b. dzielnicy pruskiej (rozp. ustalające brzmienie ustawy o ochronie lokatorów w b. dzielnicy pruskiej Dz. Urzęd. z r. 1921 str. 2) zatem nie mogą być wyjęte z pod jej działania zdrojowiska, uzdrowiska i letniska;

2) że do mieszkań w miejscowościach kuracyjnych i leczniczych jako do hoteli, pensjonatów i pokojów meblowanych może być zgodne z art. 3 ustawy zastosowania podwyżką o 200% w stosunku do płaconego w r 1914 czynszu w danym razie łącznie z przepisami art. 6 ustawy oraz opłaty dodatkowo za świadczenia, przewidziane w art. 5 ustawy;

3) że w myśl punktu I art. 9 o ile umówione komorne lub wynagrodzenie przekracza granice ustalone przepisami ustawy, umowa jest nieważna w części, dotyczącej komornego i opłat dodatkowych.

4) że sumy uiszczone na brew postanowieniem ustawy mogą być żądane na powrót z ustawowymi odsetkami, którego to prośno nie można się z góry zrękać (art. 9 p. 3 ustawy);

5) że do rozstrzygnięcia o tem, czy komorne i inne wynagrodzenia odpowiadają zasadom i granicom ustalonym w ustawie jest powołany urząd rozjemczy dla spraw najmu a w wyższej instancji sąd okręgowy (art. 13);

6) że żądanie i pobieranie komornego lub innych wynagrodzeń albo świadczeń ponad normy w ustawie ustalone, podlega

ukaraniu wedle przepisów o zwalczaniu lichwy wojennej (art. 18 ustęp. 2).

Poznań, dnia 2 czerwca 1921.

(—) Z pol. nieczytelny.

Krotoszyn, dnia 18 czerwca 1921.

Za zgodność
Starosta.

Rozporządzeniem z dnia 20 czerwca 1921 L. dz. 9 P. 1748/21 Ministerstwa daje aż do odwołania wywozu do innych dzielnic Państwa prosiat do 50 kg. wagi, oraz gęsi i kóz bez obowiązku uzyskania pozwolenia wywozu w Wojewódzkim Wydziale Wywozu.

Wojewoda

(—) z. p. Zborowski.

Powysze podaje się do wiadomości. Krotoszyn, dnia 30 czerwca 1921.
Pow. Urząd Gospodarczy.

Za zgodność
Starosta.

Komunikat Wydziału Ogrodnictwa.

Zwracamy uwagę właścicielom sadów i alei owocowych na rozporządzenie policyjne o zwalczaniu mszycy wełnistej czyli korówki.

Szkody, które korówka morze wyrządzać w sadach jabłoniowych są nieoliczalne. Z tego powodu uchwalił sejm polski ustawę na mocy której tępienie korówki nakazane jest w całej Polsce a każdy właściciel w którego sadzie ona się pojawi, obowiązany jest donieść odnośnemu staroście. Dla opieszalszych i opornych przewidziane są surowe kary. To ostatnie dotyczy także właścicieli szkółek, w którychby korówka się pojawiła. Starostwa w porozumieniu z W. Izłą Rolniczą dołożą wszelkich starań, by zapobiedz dalszemu rozszerzeniu się korówki w kraju. Nadmieniamy jednak, że walka z tym niebezpiecznym szkodnikiem będzie skuteczną tylko wtenczas, gdy wszyscy wspólnie do tego rękę przyłożymy i gdy środki zaradcze zostaną starannie i jednolicie przeprowadzone.

Miejsca napadnięte przez korówkę na jabłoniach łatwo poznamy po białym nalocie jakby kawałek waty, którym to owady się pokrywają. Niekiedy spotykamy korówkę także na szyjce korzeniowej jabłoni i na korzeniach już pod powierzchnią ziemi.

Komu rozwój naszego sadownictwa leży na sercu, niech się ściśle zastosuje do wyżej podanego rozporządzenia policyjnego.

Sposób tępienia jest łatwy: Miejsca napadnięte na pniu, gałęziach i gałązkach smarujemy naftą a tegoroczne pędy na

których korówki się znajdują, scinamy delikatnie by jej nie strzepać i palimy.

Do smarowania na starszych częściach drzewa posługujemy się podzłem o krótkiej a twardej szpecinie.

Wydział Ogrodnictwa.

(—) Z p. nieczytelny.

Za zgodność
Starosta.

Na zasadzie rozp. Prezydenta Ministrów i Min. Spraw. Zagr. z dnia 25. XI. 20 r. i M. S. Wojsk. Dep. VII. zarządza się co następuje:

1. Wojskowi b. Armji rosyjskiej z czasu wojny światowej 1914—1918 r. a to ówczesni oficerowie szeregowi, lekarze, urzędnicy wojskowi, osoby zmobilizowane, które pracowały na obronę państwa rosyjskiego, robotnicy cywili Ministerstwa Wojny i Marynarki, oraz osoby należące do personelu służby zdrowia (personelu męskiego i żeńskiego) i formacji wojskowych, czasowych lub pomocniczych, związanych ze służby zdrowia, o ile osoby te:

- a) odniosły rany na służbie wojskowej lub z powodu służby w czasie wojny światowej,
- b) doznały uszczerbku na zdrowiu przez nabycie choroby lub pogorszenie stanu zdrowia, wynikiem trudów, niebezpieczeństw, względnie nieszczęśliwych wypadków na służbie lub z powodu służby.

2. Rodziny, które straciły żywiciela lub członka wskutek wojny rosyjsko-niemieckiej i mają pretensje do renty po zabitym lub zmarłym. Zgłaszają się celem rejestracji do tutejsz. P. K. U. do dnia 4. VII. 21 r.

Krotoszyn, dnia 28. czerwca 1921.

Weiss, Por. i komendant. P. K. U.

Za zgodność
Starosta.

Sprzedaz lub pozbycie unumdurowania wojskowego pochodzenia rządowego (Rozkaz M. S. W. z 7. grudnia 1920 L. dz. 23757 Mob.) nie wyłączając bielizny i ubiwa jako przedmiotów stanowiących własność państwa są zabronione i będzie jako przestępstwo karne seigane. W szczególności, o ile czynu tego dopuściła się osoba podpadająca orzecznictwu sądów wojskowych (Tyt. I rozporządzenia Rady Ministrów z 10. maja 1921 Dziennik Ustaw nr. 59 poz. 368) grozi jej odpowiedzialność karna § 133 K. W. o ile zaś osoba podlegająca orzecznictwu sądów cywilnych, to odpowiadać będzie w myśl § 246 N. K. K. N. Niemniej seiganem będzie według przepisów karnych pow-

szecznych nabywania powyżej przedmiotów względnie przyjmowanie ich z zastaw przez osoby trzecie do wojska nie należące (§ 370 pkt. 3 N. K. K.)

Posterunki policyjne, urzęda policyjne, dworskie i sołeckie będą zwracać uwagę na przestrzeganie powyższego zakazu przez ludność. W pierwszej zaś linii przez zawodowych handlarzy odzieży, nad którymi w tym kierunku rozciągać należy kontrolę ujawnione wypadki przekroczeń kierować łącznie z zakwestjonowanymi przedmiotami do właściwych władz sądowych.

Ażeby móżd przybyły mi do domu bezterminowo urlopowani kontrolę co się tyczy posiadania względnie używania wypożyczonych przez urlopowników dokumentów wojskowych w których uwidocznia się rodzaj i jakość wypożyczonych przedmiotów powyżej wymienionych, będą mogły zorientować się w gminie (mieście) kto posiada takie przedmioty. Z drugiej strony znajomość materialnych stosunków poszczególnej mieszkańców pozwoli im ocenić kto już odzierzy wypożyczonej niezbędnie nie potrzebują i wobec tego oddać ją powinien. W konsekwencji przeto rzeczą ich będzie wezwać te osoby do bezwzględnego zwrotu odnośnych części ekwipunku. Osoby co do których policja bądź to na zasadzie własnych wiadomości lub spostrzeżeń bądź to wskutek doniesienia władzy wojskowej, cywilnej wiarogodnych osób prywatnych będzie mogła nabrać przekonania, że używają wypożyczonych części odzierzy wojskowej mając już własną lub mogą ją sobie sprawić, należy wezwać pod rygorem następstw karnych odnośnych postanowień powszechnej ustawy karnej. W razie oporu należy postąpić w myśl odnośnych postanowień przepisów o postępowaniu karnym. Przy wykonaniu kontroli, o której powyżej mowa, należy jednakże unikać wszelkich niepotrzebnych i nieuzasadnionych szczykan tudzież o ile możności zatrzymywania przechodniów po ulicach.

Najpóźniej do 15. lipca 21 r. nadesłać mi urzęda policyjne i komisariaty obwodowe raport w ilu wypadkach oddano ujawnione przekroczenia do władz sądowych i jakie rezultaty osiągnęła zarządzona kontrola.

Krotoszyn, dnia 20. czerwca 1921.

Starosta.

Obwieszczenie.

Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 8 marca 1921 w przedmiocie wykonania ustawy o podatku od kapitałów i rent (Dziennik ustaw R. P. nr. 33 poz. 199) wzywa się wszystkich właścicieli nieruchomości obciążonych wierzytelnościami i prawami podlegającymi

temu podatkowi oraz właścicieli czynnych przedsiębiorstw górniczych obowiązanych do wypłacenia procentów brutto, (art. 3 ustęp 5 ustawy) do złożenia zeznania na rok podatkowy 1921 oddzielnie dla każdej obciążonej nieruchomości z wymienieniem wszystkich wierzytelności i praw podlegających podatkowi, w terminie 14 dni licząc od dnia ogłoszenia obwieszczenia.

Niezłożenie zeznania w wymienionym terminie lub świadome podanie w zeznaniu nieprawdziwych danych podlega w myśl art. 42 ustawy grzywnie od 100 do 10000 mk. wzgl. karze pieniężnej w wysokości pięć do dwudziestopięciokrotnej sumy niewymienionego wzgl. uszczuplanego. lub narażonego na jedno i drugie podatku.

Zaznacza się, że jeżeli w ciągu tego roku podatkowego nieruchomości obciążona zostanie nowym wpisem, podlegającym opodatkowaniu, lub uruchomione zostanie przedsiębiorstwo górnicze obowiązane do wypłacenia procentów brutto, albo też jeżeli zajdą zmiany, uzasadniające lub rozciągające obowiązek podatkowy to co do tych wypadków ma być złożone odrębne zeznanie w terminie 14 dni, licząc od czasu zaszłej zmiany.

Zeznania mogą być składane bezpośrednio właściwej władzy skarbowej pierwszej instancji lub też przesłane pocztą pod adresem tej władzy. W tym ostatnim wypadku za dzień złożenia zeznania uważa się dzień nadania na pocztę. Blankiety zeznania wydaje bezpłatnie właściwa władza skarbową pierwszej instancji.

Przewodniczący Komisji wymiarowej podatku dochodowego w Krotoszynie.

Podaje się do publicznej wiadomości.

Ponieważ niema widoków aby Urząd Węglowy był wstanie zapotrzebowanie opału we węgla całkowicie zaspokoić, zaleca się aby ludność tutejszego powiatu i szkoły zapotrzebowały się zczasem w opału na zimę i starała się o zakupno torfu i drzewa gdzie jeszcze w porze latowej kupić dostanie.

Z powodu podrożenia w ostatnim węglu wzywamy wszystkich odbiorców pow. do złożenia w czasie do 8. 7. br. na depozyt sumę 100 000 mk. do Banku Ludowego na konto Pow. Urzędu Węglowego o ile odbiorcy sobie zyczą mieć węgle nadal przysyłane. Węgle muszą być naprzód zapłacone i jeżeli to nie nastąpi pozostają odbiorcy bez węgla.

Krotoszyn, dnia 28 czerwca 1921.

Starosta.

Z dniem 20 czerwca r. b. jest handel solą wolny. Wszelkie ograniczenia dla b. dzielnicy pruskiej są zniesione. Nie potrzeba dostawiać żadnych poświadczeń

urzędowych do sprowadzenia soli. Zniesiony jest kontyngent dla powiatów i osób tak iż sol można sprowadzać w dowolnej ilości

Państwowa Salina wysłała sol, Warzonkę do b. dzielnicy pruskiej bez ograniczeń z zastrzeżeniem jednakże, że sol nie wolno sprzedawać do Małopolski i b. Kongresówki gdzie jest monopol solny.

Krotoszyn, dnia 30 czerwca 1921.

Starosta.

Wskutek rozmaitych przyczyn należy z tem liczyć, że zaopatrzenie ludność miejskiej w zboże chlebowe aż do zniw jest nie możliwe. Z powodu tego zaleca się z mąką chlebową ograniczać i zamiast chleba używać jak najwięcej innych artykułów żywnościowych.

Krotoszyn, dnia 27 czerwca 1921 r.

Infolge verschiedener Umstände muß man damit rechnen, daß die Brotverforgung der städtischen Bevölkerung bis zur neuen Ernte nicht möglich ist. Es wird deshalb dringend empfohlen, bis zur neuen Ernte mit Brotmehl sparsam zu sein und an Stelle des Brotes möglichst andere Lebensmittel zu verbrauchen.

Starosta.

Niżej podani stawili wnioszek o wyjazd do Niemiec na stałe:

Schunke Frieda Zduny, Hellmich Henryk z familją Sośniczyn, Żadek Louis z familją Krotoszyn, Heimann Emma Kobylin, Weiland Franciszek Trzebów, Fischer Anna Marta i Otilija Krotoszyn, Schulze Otto Krotoszyn, Cierpiński Fryderyk z familją Kobylin

Krotoszyn, dnia 28 czerwca 1921 r.

Starosta.

U koni w dom. Kobiernię i Baszyni

stwierdzono zarazę piersiową.

Krotoszyn poł., d. 22 czerwca 1921.

Komisarz obwodowy.

Wydzierżawienie drzew owocowych.

Tegoroczny sprzęt jabłoni i gruszek wydzierżawi się na szosach powiatu krotoszyńskiego za natychmiastową zapłatą najwięcej dającym na warunkach, które się ogłosi w terminie

w sobotę dnia 9 lipca r. b. przedpołudniem

o godz. 11-tej w domu szosowym w Korytach

szosa Koryta—Raszków

w piątek dnia 8 lipca r. b. przedpołudniem

o godz. 11-tej w Strzelnicy w Krotoszynie

szosa Krotoszyn—Białki

„ Krotoszyn—Lutogów

„ Krotoszyn—Raszków

„ Krotoszyn—Baszków

„ Krotoszyn—Wolnice

„ Baszków—Bestwin za 100 sliwek.

Krotoszyn, dnia 30 czerwca 1921.

Wydział Powiatowy.

Dom mieszkalny, kuźnia

z narzędziami albo bez takowych z ogrodem, jest natychmiast na sprzedaż. Zapytania uprasza się do ekspedycji niniejszej gazety.

Automat muzyczny,

elegancko wykonany,
z 20 płytami

jest za 8 000 mk. na sprzedaż. Gdzie, wskaże eksped. t. gazety.

Obelgę

zrzuconą na Michała Bolinskiego i żonę z Janową odwołuję.

Michał Skrzypczak,
Janów.

■ Mam na sprzedaż

40 sztuk mało urzywane

proste ruszt

w długości 65 cm.

Piekarnia Fr. Pawelkiewicz

Doberzycza.

poleca

Drukarnia Kosmala,

Wizytówki

Moi Szanownym Odbiorcom podaję uprzejmie do wiadomości, iż mój

Interes konfekcji damskiej,

pracownią eleganckich ubrań damskich, płaszczy, kaptanów, sukien z bluzkami i płaszczy dla dzieci, na ul. Staszycy (dawniej Köppelstr.) od dzisiaj przeniosłam.

Krotoszyn, dnia 28. czerwca 1921.

Anna Wels.